

DIE ONTMIJNER

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VAN DE

Verbroedering der Belgische Ontmijners

INHOUD

1. BEDEVAART NAAR HET GEDENKTEKEN TE STAVELOT.
2. VERSLAG VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN 18.05.1990.
3. ALLERLEI MEDEDELINGEN.
4. HERINNERINGEN EN ANECDOTES VAN EEN OUD-ONTMIJNER (vervolg 3).
5. STAVELOT IN DE OORLOG 40/45.
6. ONTMIJNERS AAN DE EER : A. PROMOTIE HOOGEWIJS.
B. HENRI MARCHAL.

AFGIFTEKANTOOR : TERVUREN 1
2° trimester 1990
juli 1990

Verantwoordelijke uitgever

BERGES, A.
Livingstonelaan 22
1980 Tervuren

BEDEVAART NAAR HET NATIONAAL
MONUMENT TE STAVELOT

De jaarlijkse bedevaart zal dit jaar plaatsvinden op 02 september.
Samenkomst om 10.00 Hr.

A. Verloop van de ceremonies

- 10 H. 00 : Ontvangst van de deelnemers op de binnenkoer van het stadhuis van STAVELOT.
Kennismaking met de gezaghebbende instanties.
- 10 H. 30 : Vorming van de processie en vertrek in onderstaande volgorde :
- a. De gemeentelijke Politie
 - b. De delegatie van het Leger
 - c. De Koninklijke Harmonie "L'Emulation" van STAVELOT
 - d. De vaandels
 - e. De gemeentelijke Overheden en de Raad van Bestuur van de Verbroedering
 - f. De provinciale Afdelingen van de Verbroedering
 - g. Andere deelnemers.
- 10 H. 45 : Eucharistieviering in de kerk van STAVELOT opgedragen aan de overleden ontmijners.
- 11 H. 45 : Voortzetting van de processie naar het Monument van de Slachtoffers van de beide wereldoorlogen in STAVELOT.
Neerlegging van bloemen door :
- a. De Burgemeester
 - b. De Voorzitter van de Verbroedering
 - c. Andere deelnemers.
- Tijdens het neerleggen van de bloemen speelt het lied "Aux Champs", nadien de Brabançonne.
- 12 H. 15 : Ceremonie aan het Nationaal Monument der Belgische Ontmijners
- a. Nemen plaats voor het Monument :
 - De Raad van Bestuur van de Verbroedering
 - De Burgemeester
 - De Commandant van de Ontmijningsdienst van de Landmacht.
 - b. Uitvoering van de Mars der Ontmijners door de Koninklijke Harmonie "L'Emulation".

c. Toespraak door Majoor JAMBE, Commandant van de Ontmijningsdienst van de Landmacht, over de uitgevoerde interventies van zijn eenheid sedert de laatste ceremonie.

d. Lijkrede door Dokter PRIGNON en de adjudanten CRABEELS en LALLEMAND.

e. Neerlegging van bloemen door :

1. De Verbroedering der Belgische Ontmijners
2. De stad STAVELOT
3. De Commandant van de Ontmijningsdienst
4. Andere deelnemers.

Tijdens het neerleggen van de bloemen wordt de "Last Post" gespeeld, daarna de Brabançonne.

f. Aansteking van rookpotten in de kleuren van de stad STAVELOT (onder voorbehoud).

12 H. 30 : Na afloop van de ceremonie aan het Monument wordt de processie hervat naar het stadhuis, waar een receptie plaatsvindt in de salle du Chapitre.

13 H. 15 : Gemeenschappelijk democratisch maal in de herberg Saint-Remacle.

N.B. : Vice-voorzitter Marcel CHOUFFART en secretarisschatbewaarder August BERGES zijn belast met het verloop en de verschillende fasen van deze manifestatie. Ze dringen er bij de deelnemers op aan, tijdens de processie goed aan te sluiten teneinde het vlotte verloop ervan te verzekeren.

B. Middagmaal in de herberg Saint-Remacle

Het middagmaal in de herberg Saint-Remacle omvat :

- Soep van het huis
- Viscroustade
- Kalkoen met fruit
- Aardappelkroketten
- Roomijs
- Koffie
- 1 fles Bordeaux voor 4 personen

voor de prijs van 475 fr.

Inschrijvingen gebeuren via de verantwoordelijke van iedere Sectie en moeten uiterlijk op 10 augustus 1990 zijn binnengeleverd.

VERSLAG VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN 18 MEI 1990

Net zoals de voorbije jaren ging de Algemene Vergadering door bij de Ontmijningsdienst van de Landmacht te HEVERLEE.

Na het groeten van de vaandels en een moment van stilte voor de overleden vrienden heet de nationale voorzitter iedereen van harte welkom.

Hij bedankt de Korpsoverste, Majoor JAMBE, alsook zijn medewerkers voor de ontvangst die ze elk jaar verzorgen. Een hartelijk welkomstwoord wordt gericht aan onze meter Mevr. GEORGE, aan Mevr. DAUTEL alsook aan de vorige korpsoversten. Hij bedankt de leden van het comité alsook iedereen die zich actief voor onze Verbroedering heeft ingezet !

VERSLAG VAN DE VERGADERING

1. De Vergadering merkt op dat 2/3 van de effectieve leden aanwezig of afgevaardigd zijn en dat ze dus gemachtigd is tot het nemen van beslissingen.
2. Het verslag van de Vergadering van 19 mei 1989 wordt goedgekeurd.
3. Verslag van de Raad van Bestuur.
 - De medaille van ontmiener : project loopt.
 - Tussenkost in geval van een ongeval bij een ontmiening :
 - a. Vanaf 1991 : Oprichting van een steunfonds "Ernest GEORGE".
 - b. Tussenkostproject loopt.
4. Financiële situatie.
 - a. De jaarrekening en de financiële situatie zijn gepubliceerd in ons tijdschrift van het 1e trimester 1990.
 - b. Verslag van de revisors : zie zelfde tijdschrift.
 - c. Aangezien er geen enkele opmerking is gemaakt wordt ontlasting gegeven aan de Raad van Bestuur.
5. Bijdrage 1991.

Gezien de gestegen bestuurskosten stelt het comité voor het jaar 1991 een verhoging van de bijdrage met 50 fr voor tot 300 fr.
6. Statutaire verkiezingen.

Daar we geen andere kandidaturen hebben ontvangen, blijft het comité ongewijzigd, te weten :

Nationaal Voorzitter	: Dhr. BERTIN, Alfons
Secretaris-Schatbewaarder	: Dhr. BERGES, August
Sectie Brabant	: Dhr. DELHEZ, Frans Dhr. DUMONT, René Dhr. GOOSSENS, Willem Dhr. LINDEN, Joseph
Sectie Henegouwen	: Dhr. HEUCHON, Marcel
Sectie Luik	: Dhr. CHOUFFART, Marcel Dhr. MARCHAL, Henri Dhr. PRIGNON, Roger
Sectie West-Vlaanderen	: Dhr. TOUSSAINT, Paul
Sectie Oost-Vlaanderen	: Dhr. EECKHOUT, Henri
Sectie OAD	: Dhr. JAMBE, Albert Dhr. MATTHEUS, Herman Dhr. VAN CLEUVENBERGEN, Claude Dhr. VERVENNE, Jerome.

7. Uitreiking van de Medailles van Verdienste VOV.

De aanwezige leden die erkend zijn voor die onderscheiding hebben van de voorzitter de medaille of baret gekregen.

8. Medaille van Ontmijner.

Dit jaar hebben nog enkele mensen die we vergeten waren alsook enkele oud-ontmijners die onderscheiding in ontvangst mogen nemen.

9. Allerlei.

ALLERLEI MEDEDELINGENA. Necrologie

De Sectie OVL heeft één van haar oud-leden verloren : Robert DEGHESELLE.

De Sectie Henegouwen deelt ons het overlijden van Bernard PAUTE mee.

Hierbij betuigen we aan de getroffen families ons oprecht medeleven.

B. Sectie Brabant

1. We beschikken over de mogelijkheid om de oude installaties van de Sectie Brabant te Duisburg (Tervuren) te bezoeken. Datum en uur van dit bezoek zijn nog nader te bepalen en zijn afhankelijk van het aantal geïnteresseerden.

Uw secretaris, BERGES A., verzoekt U vriendelijk voor de inschrijvingen telefonisch met hem contact op te nemen op het nummer 02/767.40.75 (na 18.00Hr).

2. Teneinde tijdig de nodige maatregelen te kunnen treffen dringen wij erop aan dat inschrijvingen voor STAVELOT zo vlug mogelijk gebeuren en dat U eveneens vermeldt welk transportmiddel U verkiest :

- a. Trein : - Vertrek : 07.50 Hr, Noordstation.
 - Aankomst te SPA : 09.50 Hr.
 - Prijs : in groep 605 fr.

Vanuit SPA is er een bus naar STAVELOT. Uur en prijs onbekend.

- b. Eigen wagen : Aantal plaatsen vrij om eventueel mensen mee te nemen.
- c. Bus : Zeer duur indien weinig geïnteresseerden.
- d. Minibus : Maximum 8 personen. Chauffeur is iemand van de Sectie.

C. Het C.R.S.

Bij Koninklijk Besluit is een nationaal statuut van erkenning opgemaakt ten voordele van de mannen die zich in 1940 bij het C.R.S. van het Belgisch Leger hebben gemeld.

Voor verdere inlichtingen kan U terecht bij Uw secretaris.

HERINNERINGEN EN ANECDOTES VAN EEN OUD-ONTMIJNER (vervolg 3)

Zaterdagmorgen 15 januari 1945 viel een V1 in een uitgestrekt veld in FLEMALLE-HAUTE zonder te ontploffen. Sergeant René DAYE (nu kolonel e.r.) en ikzelf, evenals mijn ploeg begaven ons naar de plaats. Het tuig, dat door het brutale contact met de grond ontregeld was, lag daar onrustbarend ! In tegenstelling tot wat een zekere J.V., van wie ik de naam omwille van zijn reputatie niet vermeldt, beweerde waren het DAYE en ik die de V1 onschadelijk maakten. Zo gaven we een bakker uit een nabijgelegen gehucht de toestemming om de grote huls van de V1 mee te nemen om ze als schoorsteen voor zijn oven te gebruiken. Adolf HITLER zou nooit een zo vreedzame en voedingsgerichte toepassing hebben vermoed. Ook Generaal EISENHOWER had nooit durven dromen dat één van zijn tanks slechts enkele uren na haar buitenwerkingstelling te STOUMONT zou worden gebruikt als steunpilaar voor een schommel waarop twee meisjes uit de buurt zich waanzinnig amuseerden. Daar we tijdsgebrek hadden lag de tank nog vol met niet afgeschoten obussen. Dit verhaal zou kunnen worden samengevat met de titel van de beroemde roman : "Oorlog en vrede".

Daar we toch in STOUMONT waren, verbleven we er een poosje en namen dan de hellende weg naar DESNIE-SPA ; de streek van MONTHOUET. In die tijd was er een honderdtal meter achter het kruispunt een klein café dat door twee betrekkelijk mooie zussen werd uitgbaat. Louter toevallig gingen we daar onze dorst lessen. Op een dag stond er, tot onze ergernis, een 3/4 tonner van het U.S. Army voor de deur. We waren zo nieuwsgierig dat we een kijkje gingen nemen onder het dekzeil. Daar troffen we de lichamen van drie Amerikanen aan. De vrachtwagen behoorde toe aan een ophaaldienst van stoffelijke overschotten waarvan de zetel in het Hôtel de Suède te LUIK, het mooiste etablissement van de stad, was gevestigd. Het voorname cliëntèle dat in het hotel verbleef had natuurlijk niet het geringste vermoeden van de aanwezigheid van die Amerikaanse lijkdragers.

We vielen binnen, zodat de twee aanwezige cowboys hun komst onderbraken. Aan de meisjes vertelden we waartoe die Amerikaanse vrijershanden hadden gediend. Hun gezicht sloeg bleek uit. Misschien waren we iets te ruw geweest, maar alles had tot doel, buitensporigheden te vermijden !

Na het neerslaan van het VON RUNSCHEDT offensief in 1945, werden we in LIERNEUX, een klein Ardens dorpje, met open armen ontvangen. Denk nu niet dat dit komt doordat er een vooraanstaand provinciaal psychiatrisch instituut in dat dorpje gevestigd is. We verbleven er een hele poos ... niet in het instituut, maar in het dorp wel te verstaan, om de eenvoudige reden dat we het met hele vrachtwagens tegelijk bevrijdden.

Het vervelende aan dat dorpje was dat men er mensen ontmoette die er intelligent uitzagen maar in feite niet goed bij hun verstand waren en vice versa. De onachtzaamheden die daar gebeurden waren meer dan vreemd. Zo gingen we op een avond op bezoek bij een achtenswaardige familie : vader, moeder en ... acht dochters, en dat in alle eer en deugd, dat zweer ik !

In die tijd werd onze ploeg versterkt met een jonge aalmoezenier. Op een avond vroegen we hem ons naar die 18 billen te brengen. Oorspronkelijk hadden we een beetje angst voor onze zedenmeester, maar met enige terughouding verklaarde hij één der onzen te zijn. Al van bij zijn aankomst zag hij echter zijn vergissing in ; op een zeer voorkomende manier werd hij ontvangen bij een uiterst gelovige familie. Het stelde hem op zijn gemak !

Als ontspanning brachten we soms een avond door op de boerderij van GILLARD ; brave mensen met twee dochters. Op een avond hadden ze zin om te dansen. En waarom ook niet ? Wel, ... ze hadden noch een radio noch langspeelplaten ! Daarom werd een beroep gedaan op een kostganger van het instituut. Hij zette zich op een stoel en speelde harmonica terwijl hij met zijn linker hand op een andere stoel trommelde. Na zo'n 30 minuten vond hij dat het zo wel welletjes was geweest en ging hij bij iedere aanwezige rond om wat geld in te zamelen. Nadat hij zijn opbrengst had geteld verliet hij ons, zeggende : "Tot de volgende keer. Ik heb nu genoeg verdiend." Een gekke kerel ! Maar toch maar half gek. Wij waren de naïvelingen.

Nog steeds in hetzelfde troepenkwartier vroeg de plaatselijke veldwachter ons op een dag eens, hem naar het psychiatrisch instituut te vergezellen om er enkele granaten op te halen die daar in een kelder door de Amerikanen waren achtergelaten. Voor iemand die nog nooit in een dergelijke instelling is geweest, is zo'n eerste contact een pijnlijke ervaring. Mannen en vrouwen worden er voor lange tijd opgesloten, vanzelfsprekend van elkaar gescheiden, en dit achter het traliewerk van een park in open lucht. Van bij onze aankomst werden we uitgescholden door een trots uitziende vrouw, gehuld in een beddelaken dat een sleep vormde. Ze reageerde op die manier omdat ze zichzelf voor een koningin hield en we haar niet op een militaire manier begroet hadden. Het moet gezegd dat de kwaliteit van haar scheldwoorden volledig in overeenstemming was met haar hooghartige houding.

Iets verderop gingen we met z'n drieën voorbij de mannenafdeling. Eén van hen greep de omheining vast en riep tot de veldwachter : "Zeg eens, ...wacht... breng je d'er nog drie binnen ?" Of we erom gelachen hebben ? Ik zou het me niet meer kunnen herinneren. Maar zeker is dat we ons vlug uit de voeten hebben gemaakt. Je weet maar nooit !

wordt vervolgd...

STAVELOT IN DE OORLOG 40/45**STAVELOT IN DE HISTORISCHE DAGEN VAN SEPTEMBER 1944**
De eerste bevrijding van STAVELOT

(Uittreksel uit het dagblad "L'Annonce de STAVELOT"
van zondag 16 september 1945, nr. 25)

"Terwijl de S.S. STAVELOT en omstreken terroriseerde en plunderde, terwijl de inwoners van STAVELOT, die voor een paar dagen naar hun geboorteplaats waren teruggekeerd en er dringende en plechtige smeekbedes richtten aan hun patroonheilige, Saint-Remacle, werd het plaatselijke verzet gealarmeerd. Hoofdkwartier 44, "le Chevreuil" (= de Reebok) van het geheime Leger (Gevechtseenheid 44 - SPA - van het geheime Leger) omvatte Sectie 125 - SPA, Sectie 126 - SART - FRANCORCHAMPS en Sectie 127-STAVELOT. De leiding van die 70 man sterke eenheid was in handen van Dhr. Constant FELLER en zijn medewerker Dhr. François DUYSINCX.

Vanaf zondag 3 september zond de B.B.C. het vertrouwelijk bericht van het G.L. uit : "Het everzwijn uit de Ardennen houdt de Mof nog steeds voor de gek." Op die dag had een groepje van Sectie 127 reeds telefoonlijnen gesaboteerd en door middel van een koerier een verbinding tot stand gebracht met de commandopost van de groep, die zich in BRONROMME bevond. Men wachtte op het mobilisatieorder, dat in de morgen van 4 september via radio en koeriers naar STAVELOT werd overgebracht. De mannen werden samengeroept en verzamelden om 22.00 Hr aan de Pierre du Diable ; het paswoord luidde "NAMUR". Ze werden overgebracht naar hun kamp, dat zich in de boerderij van LEXHY bevond en Dhr. REMACLE verwelkomde en bevoorraadde hen. Onmiddellijk werden ze vervoegd door de dokter van de groep, luitenant Dokter GOUDERS, die van de BICOQUE kwam. De koeriers slaagden erin een verbinding tot stand te brengen met de commandopost van BRONROMME, waar men elk moment de dropping van wapens verwachtte. Omdat die vertraagd werd stuurde men de mannen van Sectie 127 onmiddellijk terug. Hun chef deed alsof hij samen met de anderen terugkeerde, maar kwam 's nachts stiekem naar de boerderij van LEXHY terug. Hij besloot aan zijn Sectie een geheime opdracht te geven : opsporen van de Duitse stellingen door enkele vertrouwensmensen. De berichten werden per koerier naar het hoofdkwartier te BRONROMME en naar SPA overgebracht. Hij slaagde erin, twee vliegen in één klap te slaan door de verkregen informatie eveneens naar de Engelse Inlichtingendienst te sturen, die in SPA een "brievenbus" had.

Zaterdag 9 september : de gevechtsskolonnes en -posities van de Duitsers zijn opgespoord en gesitueerd in de sectoren van SPA, SART, TROU-HENNET en STAVELOT. Alles werd vluchtig geschetst en de schetsen werden naar het hoofdkwartier van BRONROMME gestuurd. Van daaruit werden ze naar de Amerikanen gedragen, die zich in de omgeving van MARTEAU-SPA bevonden. 's Nachts werden op het terrein van BRONROMME de wapens gedropt.

Reeds in de vroege morgen van zondag 10 september brachten de koeriers opnieuw berichten over van STAVELOT naar de Amerikaanse kolonne die uit SPA kwam en richting MALCHAMPS vorderde. De Duitsers bevonden zich nog steeds in TROU-HENNET. Omstreeks 13.30 Hr vertrokken een 50tal cyclisten vanuit STAVELOT via de Haute-Levée naar FRANCORCHAMPS. op hun mouwen stonden de letters POA. Twee uur later keerden ze met volle snelheid terug : de Duitse troepen van TROU-HENNET waren op de vlucht gejaagd en trokken zich terug naar BURNENVILLE.

Toen de Amerikanen in FRANCORCHAMPS aankwamen, gaf kapitein CAWLEY het bevel, zich in twee groepen te verdelen, ieder onder het bevel van een luitenant. De ene voorhoede zette koers naar MALMEDY, de andere trok langs de oude weg naar STAVELOT. Ter hoogte van de boerderij van BONAPARTE kwam de laatste groep, het 4^e lichte eskader van de gemotoriseerde cavalerie, in contact met de chef van Sectie 127, die plaats nam in het pantservoertuig van de Amerikaanse luitenant. Twee Belgische koeriers, Dhrs. Marcel CRISMER en Michel GUELEFF, werden naar STAVELOT gestuurd, maar ze werden door de S.S. aangehouden.

Aan de boerderij van LEXHY gaat luitenant GOUDERS richting hoofdkwartier, zodat de verbinding met SPA en BRONROMME verzekerd blijft. Vanuit het hoofdkwartier dalen twee andere koeriers af tot aan de Pierre du Diable en bereiken STAVELOT zonder moeilijkheden.

De Amerikaanse kolonne vordert tot aan de BICOQUE in de buurt van de Duitsers, die zich nabij CHANTEGRIVE teruggetrokken hebben. Samen met een geallieerde patrouille begeeft de chef van Sectie 127 zich naar voor, tot aan de boerderij van WANSART ; de tanks volgen. Met automatische wapens opent de vijandelijke infanterie het vuur. Om zich tegen de kogelregen te beschermen vluchten de mannen van de patrouille naar de tanks en gaan met een zodanige kracht in de tegenaanval dat de S.S. vlucht tot aan de doorgang ter hoogte van de Haute-Levée. De Amerikanen zetten de achtervolging in, maar houden halt in de bosjes van het kruis Lebecque, waar de tanks stelling nemen. Omstreeks 19.30 Hr wordt een Duitse vrachtwagen van het Rode Kruis met een kanon achter zich gesignaleerd op de tegenovergestelde kant tussen de boerderij van LEJEUNE en die van VIEUX-CHATEAU. Op bevel van de luitenant richt de kanonnier van de eerste tank naar de vrachtwagen, die bij de tweede obus, temidden van een grote vuurzee, ontploft. De kanonnen komen in actie en brengen de automatische wapens van de vijand tot zwijgen op de brug van CHEFOSSE. Bij valavond heroveren de Amerikanen de hoogte tegenover de boerderij van WANSART. In de weide worden de kanonnen in stelling gebracht en gecamoufleerd.

De Amerikaanse luitenant wil echter zonder dralen het Duitse verzet in STAVELOT breken en vraagt hulp aan de veldartillerie, gestationeerd bij FRANCORCHAMPS. De stad ondergaat een dodelijk bombardement. De chef van Sectie 127, die de nutteloosheid van een dergelijke poging inziet, bestrijdt dit plan van ongeduldige strategie en verkrijgt dat alles wordt uitgesteld tot verdere inlichtingen uit de stad worden ontvangen. In afwachting van de voortzetting van de operatie installeert de Belgische chef zich in de boerderij van WANSART. Van daaruit neemt hij telefonisch

contact op met het centrale bureau, waar Dhr. Marcel MILLET opneemt en de gevraagde inlichtingen doorgeeft.

De volgende morgen komt een koerier naar de boerderij van WANSART met preciseringen over de vijandelijke stellingen in STAVELOT. Hij kondigt eveneens de arrestatie aan van de twee koeriers die de dag ervoor waren vertrokken en voegt eraan toe dat ze, na als spionnen gevangen genomen te zijn, van een ogenblik onoplettendheid van hun bewakers hebben gebruik gemaakt om de benen te nemen. Alle inlichtingen die ze konden bemachtigen worden eerst meegedeeld aan de luitenant en dan aan kapitein CAWLEY, die aankomt met zijn kolonel. Op de ontvouwde kaarten plaatsen de officieren de gegevens die ze hebben ontvangen. Ondertussen ontploffen op geringe afstand de eerste Duitse obussen, afgeschoten vanop de weg van WANNE naar HENUMONT en in de buurt van BUTAY. De Amerikanen trekken zich terug in de omgeving van de boerderij van BONAPARTE en rond de middag richten ze hun artillerievuur op de Duitse stellingen aan de linkeroever van de Amblève. Ondertussen neemt Dhr. Marcel MILLET te STAVELOT telefonisch contact op met de boerderij van BONAPARTE ; bovendien komen er koeriers uit de bossen van la Pierre du Diable. Men weet dus dat de Duitsers op de Montys in het traject van de spoorweg hun defensieve stellingen versterkt hebben.

Ondertussen werd de artillerie van la Belle-Femme en HENUMONT verwijderd ; het gevaar voor omsingeling stijgt. De Amerikanen zijn tot MALMEDY doorgedrongen en zijn in 16 uur tijd TROIS-PONTS binnengevallen.

Bij valavond vorderen twee patrouilles en een jeep tot aan de BICOQUE om mijnen te plaatsen en schildwachten uit te zetten. Het grootste deel van het 4^e gemotoriseerde eskader blijft in de boerderij van BONAPARTE.

Op hetzelfde moment brengt het nazi-P.C., gevestigd in het slachthuis, het terugtrekkingsorder over. De rode telefoondraden, die 12 uur ervoor doorheen de stad waren opgehangen, worden weggenomen en auto-estafettes doorkruisten de agglomeratie. De vijand, die overdag gevechtsklaar stond onder de BORZEUX, aan de Montys, op de Basse-Levée en te CHEFOSSE, keerde in groepen van 25 of 50 man en met tussenposen achter elkaar terug via de linkeroever van de Amblève, waar ze om 22.00 Hr door 6 pantservoertuigen, waaronder 1 groot, vervoegd werden. Vervolgens zette de hele kolonne koers naar le VIEUX-CHATEAU en nam SAINT-VITH in.

In de vroege ochtend van dinsdag 12 september telefoneert Dhr. Marcel MILLET naar het P.C. bij BONAPARTE om te zeggen dat de Duitsers STAVELOT hebben opgegeven. Kapitein CAWLEY komt van FRANCORCHAMPS en de kolonne komt aan het kruis Lebecque aan. Tijdens een korte pauze leggen de Amerikaanse en de Belgische chef de koers en de bevrijde gebieden op kaart vast en om 09.30 Hr dringt de kolonne onder laaiend enthousiasme van de bevolking STAVELOT binnen via de Haute-Levée.

De twee chefs gaan door tot bij de Amerikanen die de Pont de WARCHE bereikt hebben en komen dan naar STAVELOT terug om het pantsereskader naar SOMAGNE te brengen, van waaruit ze via LIGNEUVILLE en WAIMES richting MONTJOIE uitgaan.

Het volgende citaat werd overgebracht naar de chef van Sectie 127 : "Bij deze verklaar ik dat Kapt Constant FELLER van het Belgisch leger van STAVELOT, België, 127, voor de Geallieerden van onschatbare waarde is geweest bij de bevrijding van STAVELOT en de omliggende regio. (Getekend :) C.M. CAWLEY, U.S.A. Kapt, 12 september 1944."

STAVELOT is bevrijd."

ONTMIJNERS AAN DE EERA. Promotie Alfons Hoogewijs

Ter gelegenheid van de naamgeving aan de 44ste Promotie Onderofficieren van de Zeemacht, had in de marinekazerne van Sint-Kruis een plechtigheid plaats.

In aanwezigheid van Vice-admiraal J. DE WILDE, stafchef van de Zeemacht, werd de promotie genoemd naar oppermeester Alfons HOOGEWIJS.

Hij trad op 30 september 1946 toe tot de Zeemacht als kandidaat beroepsonderofficier. Al vlug voelde hij zich aangetrokken tot het duiken en volgde cursussen in het ontminen van bommen.

Maar op 10 juni 1969 sloeg het noodlot toe. Metselaars ontdekten een bom op een werf in OOSTDUINKERKE en Alfons HOOGEWIJS werd er met zijn ploeg ontminners op afgestuurd. De bom ontplofte echter en zes ontminners, waaronder Alfons, waren op slag dood. Een zevende overleed later in het ziekenhuis. Alfons HOOGEWIJS was drager van verscheidene militaire onderscheidingen en kreeg nog postuum het Kruis van Ridder in de Leopoldsorde.

De nieuwe onderofficieren en de gedecoreerden.

Tijdens de plechtigheid legden volgende onderofficieren (2MR) de eed af : C. BRUNEAU, C. DENOLF, S. JEURIS, W. VANAERSCHOT en F. FONTEYN.

Het Kruis van Ridder in de Kroonorde werd toegekend aan 1OM G. VANGENCK, het Kruis van Ridder in de Orde van Leopold II aan 1MC C. BAECKE en 1MC J.C. MAHIEU, de gouden palmen in de Kroonorde aan 1MC L. VANPACHTEBEKE.

De gouden medaille in de Orde van Leopold II werd toegekend aan 1MC J.C. HINDRYNCKX en de 1MR's J.C. SAINT-REMY, P. DENYS, L. BERTELS en J. EVRARD.

Tenslotte werd nog het militair ereteken Eerste Klasse toegekend aan 1MR W. VAN DE VELDE en 1MR J. SLEMBROUCK.

B. Henri Marchal, een jonge trainer van 80 jaar

Het is niet altijd gemakkelijk, geweest en blijven te zijn... Eens was hij één van de tenoren van het Belgisch voetbal en nu is hij spelleider van een groep kinderen. Een weddenschap die Henri MARCHAL al 50 jaar aanneemt !

Een kranige tachtiger aan het hoofd van een ploeg deugnieten of het verhaal van een enthousiaste man op de terreinen van de Templiers.

"Verspreid jullie, geef passen naar elkaar, het is de bal die heen en weer moet gaan...". Met zijn sportieve gang, zijn pet op zijn hoofd en met zijn voetbalschoenen aan staat hij daar aan de rand van het veld van R.C.S. Templiers. Hij schreeuwt, moedigt de jongetjes in korte broek aan en geeft hen aanwijzingen.

Als konijnen van de ene goal naar de andere huppelend, moeten de jonge spelers de instructies van pappie opvolgen. Met zijn 80 lenten zou Henri MARCHAL praktisch hun overgrootvader kunnen zijn.

Maar dat maakt "Monsieur MARCHAL", zoals ze hem bij de Templiers noemen, weinig uit.

Hij brengt al die knapen de knepen van het vak bij. Elke woensdagnamiddag probeert hij hen de techniek van balcontrole, passenspel en het zich vrijspelen aan te leren ; wat niet altijd van een leien dakje loopt met kinderen tussen 6 en 8 jaar !

Voetbalpassie

Gauthier, Sébastien, Cédric en ... de anderen ; ze zijn er allemaal, elke woensdagnamiddag vanaf 14.00 Hr om zich in hun lievelingssport te initiëren. Dit alles, dankzij pappie-MARCHAL.

Al die jongetjes zijn in feite een beetje de zijne...

Het zijn niet de enigen ; ook de miniemen, kadetten en junioren hebben van hem hun eerste technieken geleerd.

Het verhaal van Henri MARCHAL levert op zich alleen al genoeg stof voor een lijvig en boeiend boek.

Als twaalfjarige maakte hij zelf zijn debuut bij de kadetten van F.C. Tilleur.

Nadat hij bij de scholieren had gespeeld, wat nu eenmaal verplicht is om hogerop te raken, stapt hij over naar de categorie van de junioren.

Zijn trainers merkten al vlug dat de kleine Henri heel wat talent had. Als looper was hij in staat de kampioen van België 100 meter te verslaan en dit, in combinatie met zijn uitzonderlijke linkse, leidde ertoe dat de verwachtingen in Henri zeer hoog waren.

Op 16jarige leeftijd speelt hij voor het eerst in de eerste ploeg. We merken op dat TILLEUR in die tijd in tweede klasse speelde en op het punt stond over te gaan naar eredivisie.

Als geduchte linksbuiten liep hij voor zijn verdedigers uit, met uitzondering van "een zekere Roger PETIT". Die had een manier gevonden om hem te counteren door voor hem terug te lopen.

Later werd hij getransfereerd naar de gepromoveerde clubs van THEUX en VISE. Door het begin van de oorlog moest hij echter stoppen met voetballen. "In die tijd kwam voetbal op de tweede plaats," vertelt Henri ons een beetje melancholisch.

De come-back

Na de oorlog, op het einde van de jaren 50, keerde Henri MARCHAL naar het voetbalveld terug, maar dit keer stod hij aan de andere kant van de omheining !

Inderdaad, hij trok naar Duitsland en bood zich aan als trainer van de miniemen en de kadetten van een militaire club. Ondanks de povere faciliteiten en het gebrek aan techniek van de club, leidde zijn liefde voor het voetbal er toch toe dat hij de job van "coach" aanvaardde.

Henri MARCHAL, zijn ogen vol fierheid vertelt : "Ik ontdekte in die knapen het echte voetballersinstinct en later wonnen we meer dan eens het kampioenschap."

In 1969 verlaat H. MARCHAL de Duitse kazernes en komt naar de Luikse regio, meer precies naar NANDRIN. Het is ook in die tijd dat Henri zijn taak als ontmijner neerlegt en met pensioen gaat.

Het minste wat we kunnen zeggen is dat die oude vedette van TILLEUR zich heel vlug profileerde en enorm begeerd was. Een persoonlijkheid zoals Henri MARCHAL zullen we niet vlug meer tegenkomen !

Zijn kleine rakkers noemen hem vol ontzag "Monsieur MARCHAL".

Pappie bij de Templiers

Nadat hij door het bestuur van de R.C.S. Templiers gecontacteerd werd om trainer te worden van de miniemen, heeft hij enorme twijfels.

Maar er stond ongetwijfeld ergens geschreven dat hij voor het voetbal gemaakt was.

En daar stond hij opnieuw aan het hoofd van een ploeg jongeren...

"Een goeie teamgeest creëren, hen basistechnieken aanleren en vooral nooit vergeten dat voetbal in eerste instantie een sport is, vormen voor mij de basis van alle succes," aldus de trainer.

Henri MARCHAL loopt nu tegen de 81 jaar en het ziet er niet naar uit dat hij het daarbij zal laten !

De pappie, die door zijn verleden volledig is ingenomen, staat echter ver van ons ; met een kritische blik houdt hij het huidige voetbalgebeuren in het oog. Het is bijvoorbeeld zo, dat Henri MARCHAL bepaalde praktijken betreurt : "Voor mij is de fair-play een essentiële waarde waarvan we de jongeren bewust moeten maken. Wanneer ik dan hoor praten over de "noodzakelijke overtreding", dan spring ik uit mijn vel ! Vroeger was voetbal een uiterst fysieke aangelegenheid, maar een speler van achteren tackelen was in die tijd onvoorstelbaar."

Het zal U ondertussen wel duidelijk geworden zijn, hoezeer Henri wantoestanden als hooliganisme en corruptie, waarmee enorme bedragen gemoeid zijn, betreurt. Met zijn 80 jaar, en nog steeds trainer, in dit geval van kinderen, voetbalkenner en specialist, kunnen we Henri MARCHAL een echte enthousiasteling noemen !

Als verklaring voor een dergelijke vorm en een dergelijk engagement besluit hij met de woorden : "Je net zo jong voelen als de jongeren..."

Het is echter niet altijd evident om je op tachtigjarige leeftijd nog steeds even jong te voelen als de jongeren...

De filosofie van Henri MARCHAL :
je net zo jong voelen als de jongeren

Uittreksel uit "Vers l'Avenir"
van 25 april 1990.